



IZVOARELE

Ziar de interes local al Primăriei Orașului Borssec

PE MARGINEA PRIMEI EDIȚII A CONFERINȚEI INTITULATE "PATRIMONIUL CONSTRUIT AL BORSECULUI"



foto: statiuneaborssec.ro

Forumul a fost inițiat de Asociația Culturarium din Borssec și sprijinit de Consiliul Județean Harghita, de Visit Harghita, sponsorizat de Consiliul local Borssec, de ROMAQUA GROUP SA, de pensiunea Papa la Soni și Mobil art. Au fost prezenți specialiști de seamă din județ și din țară: Ana Irina Chiricuță din partea Institutului Național al Patrimoniului, Dr. Köllő Miklós, Larix Studio (Gheorgheni), Klaus Birthler și dr. docens Ványolós Endre urbanist din partea Transylvania Labs, Dr.Szabó Tekla Katalin (Positive Transilvania), Irina Leca, Radu Tîrcă. Ștefania Tîrcă și Catinca Mănăilă din partea Studio Govora și Oana Chirilă de la Herculane Project.

Forumul a fost deschis de **ti Vajk István** de la Studio Larex. Artistul și specialistul **Fazakas Emese**, a reușit să immortalizeze cele mai caracteristice aspecte ale fiecărei vile, care le dau unicitate și farmec acestor clădiri din secolul al XIX-lea și din perioada interbelică. Oana **Chirilă** a prezentat un proiect despre Băile Herculane. Stațiunea impe-

rială din Valea Cernei, după 1990 în urma unei privatizări frauduloase a ajuns în colaps. Clădirile au fost abandonate, unele terenuri sunt în sechestr, monumente istorice din categoria A sunt foarte avariate. Asociația lor a inițiat o strângere de fonduri pentru conservarea lor, pentru a evita dărâmarea totală.

(continuare pe pagina 2.)

Renovarea Liceului Tehnologic Zimmethausen se apropie de final. Dacă totul decurge conform planurilor, elevii se vor putea întoarce în clădire după vacanța de iarnă.

PAGINA 4



foto: statiuneaborssec.ro

**BORSECUL VA
DEVENI BIJUTERIA
IZVOARELOR DE APĂ
MINERALĂ**

PAGINA 5



foto: archi.culturarium.ro

**CHIPUL
BORSECULUI**

PAGINA 6

(continuare de pe pagina 1.)



foto: archi.culturarium.ro

Irina **Leca**, Radu **Tîrcă**, Ștefan **Tîrcă** și Catinca **Mănăilă** au prezentat un studiu despre Băile Govora, stațiune care se află la fel, abandonată. Clădirile istorice sunt în ruine, la fel și Pavilionul central sau Grand Hotel. Cazino-ul, vila Ivanovici, Hotelul Ștefănescu erau niște bijuterii pe vremuri. Asociația lor lucrează de ani de zile pentru schimbarea mentalității, pentru salvarea acestor valori patrimoniale. Au elaborat și un Ghid de bune practici pentru ajutorarea proiectanților și investitorilor. Ana **Chiricuță**, din partea Institutului Național al Patrimoniului, a prezentat prevederile legii 422 din 2001 care stă la baza monumentelor de valoare. A detaliat modalitatea de cuprindere în lista monumentelor a clădirilor care prezintă valoare, modalitățile de finanțare. Domnul **Ványolós** și Klaus **Birther** au vorbit despre rolul Planului Urbanistic General (PUG) care este un document juridic și care trebuie respectat cu strictețe. Au evidențiat rolul Regulamentului (Ghidului) local care în mod amănunțit descrie felul materialelor din care se poate construi, cu ce se poate acoperi clădirea, culorile care se pot folosi (să fie culori naturale), fără împrumuturi. **Szabó** Tekla a prezentat situația castelului Urmánczy din Toplița, care a fost retrocedat proprietarilor. Ei au cerut în 2009 să fie trecut în lista monumentelor. Ca atare, în 2022 prin Programul Național de Reabilitare au primit bani pentru refacerea castelului.

După prezentarea referatelor, a urmat o masă rotundă unde s-au dezbătut problemele concrete cu care se confruntă

fiecare localitate. Domnul **Mik** József, primarul Borsecului, a prezentat situația actuală. Primăria din localitate este cel mai mare investitor după ROMAQUA GROUP SA, a realizat pârtiile de schi și de bob, a construit Baia Ó-Sáros și Centrul balnear



FONTANA, a cumpărat două vile (Emil și fosta Casă de cultură, care au fost reabilitate). Au probleme cu respectarea PUG-lui, deoarece unii investitori nu înțeleg că este și în interesul lor să fie respectate prevederile acestui document. Din partea publicului, Anca **Bulearcă**, arhitect stagiar din Bor-

sec și doamna **Borsi** Gyöngyi proprietară de pensiune, au luat cuvântul mulțumind organizatorilor și specialiștilor prezenți pentru această inițiativă lăudabilă. Arhitecții prezenți la eveniment, printr-o plimbare nocturnă, au vizitat stațiunea și clădirile cele mai reprezentative.

Borsecul fiind gazda acestui eveniment inedit, se cuvine să pomenim numele unor proiectanți și constructori din secolul al XIX-lea care au ridicat câteva edificii valoroase: **GIACOMUZZI** Vigilio (1832-1909) din Toplița care în 1881 a construit Baia Ó-Sáros, **KANTNER** János care a proiectat Hotelul Speranța, construit în 1889-1900. **POLLÁK** Manó (1854-1937) la sfârșitul anilor 1800 a construit Bazarul, **FEJÉR** Lajos (1877-1947) a proiectat Palace Hotel (1911), iar **PÁKEI** Lajos (1853-1921) în 1891 a proiectat vila Urmánczy și vila episcopului **Szász** Domokos.

Secolul al XXI-lea a adus un val nou atât în proiectare, cât și în construcții. Etalonul acestora este Centrul balnear FONTANA, proiectat de biroul de proiectare din Keszthely în 2010 (Republica Ungară), condus de **JANKOVICS** Tibor, premiat YBL Miklós și premiul PRIMA. Baia O-Sáros și o nouă pensiune de patru stele pe B-dul 7 Izvoare proiectat de biroul **ESZTANY** Studio din M. Ciuc în 2021, Muzeul Apelor Minerale proiectat de ing. **KOVÁCS** Géza (2008).

Aducem mulțumiri organizatorilor și celor care au sprijinit realizarea acestei Conferințe, inclusiv partenerului Studioul Harghita care a fost prezent și a mediatizat evenimentul.

Farkas Aladár



foto: archi.culturarium.ro

LUAREA CRUCII ȘI URMAREA LUI HRISTOS



Peste toate slăbiciunile și rătăcirile acestei lumi de multe ori îngenuncheate de păcat, Biserica ridică la fiecare soroc de septembrie, ca un stindard de biruință, biruitoarea și de viață dătătoare Cruce. Paradox al vremurilor încercate de necredință și patos ateistic, teologia Crucii cântărește de fiecare dată cu alt fel de măsură valorile pendulare ale veșniciei. De aceea, ca de fiecare dată și aproape ciclic, în prima lună a anului bisericesc prăznuim o întreită mărturisire a lui Hristos cel răstignit, prin cinstirea pe care o aducem Crucii. S-a socotit astfel spre prăznuire: o duminică „înaintea Înălțării Sfintei Cruci”, prăznuirea „Înălțării Sfintei Cruci” și o duminică „după Înălțarea Sfintei Cruci”. O bogăție de simboluri închinată liturgic și plină de sensuri și învățături duhovnicești!

O întreită sărbătoare aducătoare aminte de Jertfă și de mărturisire!

Prin Sfânta Cruce, omul, odinioară răstignit de robia patimilor sale, redobândește adevărata libertate ființială în Hristos cel răstignit, mort și înviat, regăsindu-se negreșit în dumnezeiescul îndemn: „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie” (Mc. 8, 34).

Între numeroasele înțelesuri și învățături duhovnicești care se desprind din pericopa evanghelică de astăzi, socotim că cel dintâi este cel legat de „datul libertății”. În mod paradoxal, prăznuind Sfânta Cruce, gândul alunecă spre jertfă, sacrificiu, renunțare, mărturisire jertfelnică sau jertfă mărturisitoare. În înțelesul literei poate cel mai puțin am socoti că unde se vorbește de

Cruce și de toate atributele ei mântuitoare ar putea fi loc să vorbim și despre „libertate”. Cu toate acestea, pentru cei pecetluiți în Taina Botezului creștin, cea mai mare libertate se revendică și se mărturisește prin Cruce.

„Oricine”, zice Mântuitorul. Acest pronume nehotărât arată că nimeni nu poate să vină după El, pe calea Golgotei și a Învierii, dacă nu-și ia Crucea. Și, iarăși, că nimeni nu poate să-și ia Crucea fără lepădarea de sine. Lepădarea de tine însuși te face apt pentru a fi purtător de Cruce pe urmele lui Iisus, adică te face apt pentru a te umple de harul Jertfei Sale și de puterea de a actualiza acest har prin dăruirea jertfelnică de sine în slujba lui Hristos și a fraților.

Mântuitorul Își face ucenici din „voluntarii” („oricine voiește să vină după Mine”, zice El) care sunt gata să lase totul de dragul uceniciei, de dragul Împărăției cerurilor, de dragul lui Hristos și al Crucii Sale.

Domnului nu I-a fost rușine de Cruce. Epistola către Evrei ne spune despre Iisus că, „pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit Crucea, n-a ținut seama de ocară ei și a șezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu” (12, 2). Nu numai că nu S-a rușinat de Cruce, ci a iubit Crucea și S-a unit pe veci cu ea, într-o tainică și dumnezeiască nuntire.

S-o dorești și s-o iubești așa cum mirele își dorește și își iubește mireasa. S-o iubești așa cum a iubit-o Hristos. Să descoperi frumusețea de negrăit a Crucii și bucuria unirii cu Hristos prin Cruce. Prin ea să ajungi a cunoaște cu adevărat iubirea, așa cum Hristos ne-a făcut cunoscută iubirea prin Crucea Sa.

Pr. Nicolae Calin

HOTĂRÂRI ALE CONSILIULUI LOCAL LUNILE AUGUST ȘI SEPTEMBRIE

1. Rectificarea bugetului local pe anul 2023.
2. Nominalizarea unei delegații pentru dep拉斯area la Zakanysek - Ungaria.
3. Acordarea dreptului de uz, de servitute și de acces pentru DEER-SDEE Harghita în vederea implementării proiectului de extindere rețea electrică în strada Nouă.
4. Preluarea terenului atribuit conform Legii nr.15/2003 pentru domnișoara Bayka
5. Aprobarea ajutorului pentru încălzire cultelor recunoscute și existente în localitate.
6. Stabilirea destinației pentru 541,64 mc., masă lemnoasă provenită din producția anului 2023
7. Aprobarea participării D-lui vice-primar la întâlnirea orașelor înfrățite organizată la Rudabánya - Ungaria
8. Acordarea de finanțare nerambursabilă pentru activități nonprofit din domeniul sportului.
9. Aprobarea cheltuielilor necesare asigurării întreținerii anuale rezultate din analiza cost-beneficiu aferenta întocmirii „Proiect tip - Construire Bazin de înot didactic și agrement, din orașul Borsec, Str. 7 Izvoare FN, județul Harghita .

REABILITAREA ȘCOLII:

ELEVII S-AR PUTEA ÎNTOARCE DUPĂ VACANȚA DE IARNĂ

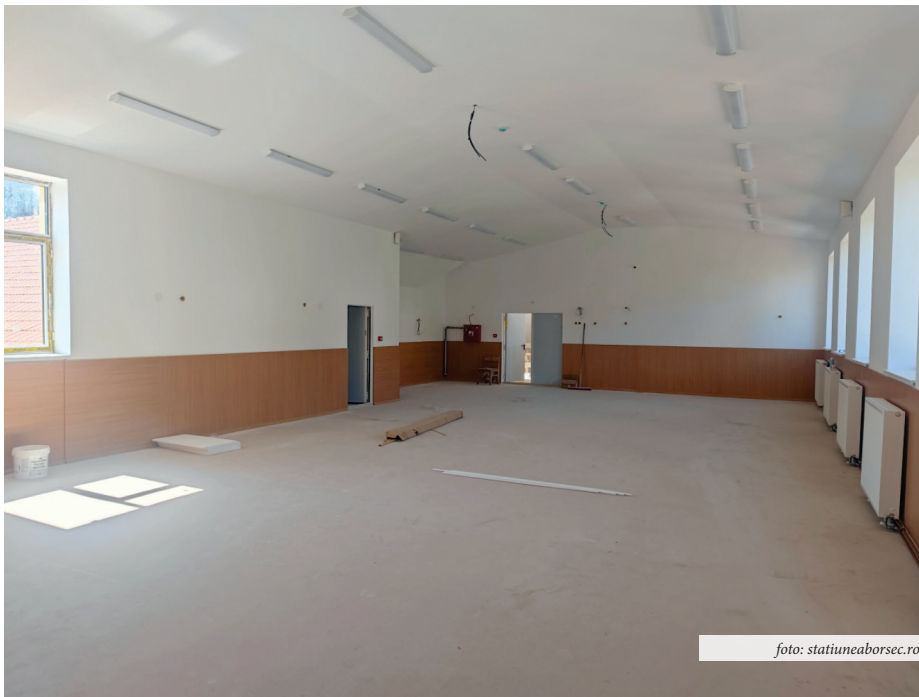


foto: statiuneaborsec.ro

Renovarea Liceului Tehnologic Zimmethausen se apropie de final. Dacă totul decurge conform planurilor, elevii se vor putea întoarce în clădire după vacanța de iarnă.

Din renovarea începută toamna trecută, au rămas de efectuat câteva mici lucrări interioare, respectiv amenajarea curții. Conform celor spuse de primarul Mik József, constructorul lucrează în mod

continuu, dar pentru elevi școala va începe în această toamnă tot în locații externe.

„Ne străduim să terminăm lucrările până la vacanța de iarnă. În câteva zile vom încheia procedura de achiziție pentru mobilier, câștigătorul licitației va avea la dispoziție trei luni pentru producție” – a menționat edilul.

Renovarea clădirii face parte dintr-un proiect integrat care implică întregul oraș: în cadrul programului european POR se realizează izolarea termică a clădirii școlii, renovarea interioară, înlocuirea rețelelor electrice și de încălzire, precum și crearea unei mansarde. În cadrul investiției se va renova și curtea, unde se va construi un teren de sport de 26 m * 16 m și o nouă zonă de joacă, iar în final se va amenaja și spațiul verde din jurul clădirii. Un element important al proiectului este implementarea unui sistem de acces cu carduri, ceea ce va spori securitatea instituției.

Pe perioada lucrărilor, elevii de la școala primară s-au mutat în clădirea centrului cultural, iar elevii din clasele 5-8 și cei de la liceu învață în Vila 49, recent renovată.

Rédai Botond

LET`S DO IT ROMANIA



foto: facebook.com/primariaborsec

În data de 16 octombrie 2023, orașul Borsec a participat la programul de curățenie **Lets do it Romania** prin acțiunea de ecologizare desfășurată în perimetrul localității noastre, la care au fost prezenți elevi, cadre didactice și angajați ai primăriei. Împreună, am participat la curățenie, de la mic la mare, am adunat deșeurile aruncate în spațiile verzi.

Vă mulțumim dragi voluntari, care ați participat la această acțiune, apreciem intenția și ajutorul vostru.

Mulțumim Liceului Tehnologic Zimmethausen, Pensiunii Trandafirul Borsec și angajaților Primăriei Orașului Borsec.

CNIPT Borsec Info

BORSECUL VA DEVENI BIJUTERIA IZVOARELOR DE APĂ MINERALĂ

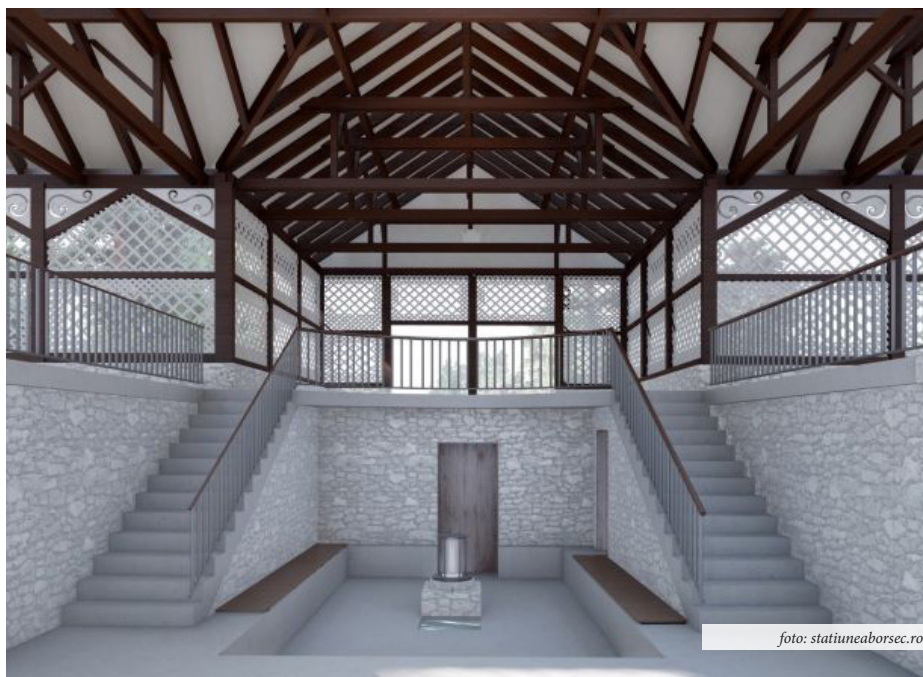


foto: statiuneaborsec.ro

Planurile de renovare pentru izvoarele de apă minerală ale stațiunii Borsec sunt în curs de întocmire. Anul trecut, administrația locală a reușit să ajungă la un acord cu Societatea Națională a Apelor Minerale (SNAM) privind preluarea pe o perioadă de 15 ani a câtorva clădiri asociate acestor izvoare. Prin-

tre acestea se numără izvoarele Lázár (nr. 6), László (nr. 5), Boldizsár (nr. 3), Kossuth (nr. 10) și Petőfi (nr. 11).

„Aceste izvoare și clădirile aferente ar trebui să reprezinte cartea noastră de vizită. Prima impresie este importantă pentru turiștii care ne vizitează, iar starea actuală a clădirilor nu contribuie la aceasta” - a expli-

cat primarul Mik József. Edilul a subliniat că în ultimii ani o parte din izvoare au fost neglijate constant, nu au fost renovate și nu au fost întreținute. De aceea a fost importantă preluarea lor.

După cum ne-a informat primarul, procesul de planificare a renovării clădirilor este în desfășurare, până acum au fost realizate planurile de execuție pentru izvoarele Kossuth și Petőfi. Lucrările, în cel mai bun caz, ar putea începe în primăvara viitoare, iar resursele necesare vor fi asigurate din bugetul propriu al administrației locale.

Toate izvoarele care urmează să fie renovate pot fi vizitate, apa lor având numeroase proprietăți terapeutice. Apa minerală de la Borsec este în mare parte de tip calciu-magneziu-hidrogen carbonat, iar unele izvoare au un conținut mai mare de sodiu. Se recomandă consumul lor în tratamentul afecțiunilor digestive, hepatice, renale, vezicale și biliare, precum și pentru diabetici, anemici și persoanele supraponderale. În cadrul curelor balneare, acestea sunt recomandate pentru problemele sistemului locomotor, durerile articulare și musculare, precum și pentru îmbunătățirea circulației sanguine.

Rédai Botond

FIR DE AUR

Cu rădăcini adânc înfipte în aceste meleaguri, oamenii locului par a fi asemenea brazilor semeți, care se înalță falnic privind și săgetând cerul și unduindu-se după adierea vântului. Cu brațe puternice, cu priviri senine și încrezătoare stau neclintiti de strajă. Și țin aproape brazii, ca și oamenii... Ei știu că în unire e puterea! Și câte alte suflete se încălzesc în brațele lor, se hrănesc cu seva lor miraculoasă numită bunătate. Da! Sunt brațele calde, mereu deschise și primitoare ale bunicilor, în ale căror sertare stau tainic așezate bunătățile care să-i răsfete pe cei dragi.

Bunicii deșiră un alt fel de timp. Este acela al răbdării, al duioșiei, al nostalgiei, al atâtor amintiri care s-au cuibărit pentru totdeauna. În preajma bunicilor întotdeauna

na simți căldura și libertatea. Gândul bun, experiența de viață și inima curată sunt ingredientele secrete pentru un ciob de fericire.

Atenția noastră, înțelepciune de a asculta și un crâmpel din timpul nostru de cele mai multe ori e suficient pentru ei. Pe oameni cel mai tare îi bucură oamenii, fiindcă suntem ființe sociabile și dispunem de inteligență superioară. Să le oferim așadar cuvinte-fulgi, cuvinte-aer, cuvinte-rouă, cuvinte-cânt acestor suflete minunate. Poate, făcând asta, ne așternem singuri calea bucuriei și armoniei, ne vom gândi cu drag la tâmpile albe și la chipul brăzdat de bucurii și alte semne ale clipei ce a trecut.

Se spune că senectutea este pridirul

Împărăției Cerurilor. Cât de frumoasă este această metaforă vizuală. Pridvorul este plin de flori, firave și ele, dar atât de încântătoare! În această călătorie cu sens unic, cele mai frumoase popasuri par a fi bucuriile și împlinirile celor dragi nouă. Din acestea creăm tezaurul virtuților personale, ca un pașaport spre nemurire.

Vă prețuim și vă îndemnăm să continuați să lăsați urme în viețile celor pe care îi iubiți. Numai ce este scris cu penelul însușit nu poate fi șters din cartea vieții.

Vă asigurăm de tot respectul și vă închinăm cu grațitudine un buchet de gânduri alese, pe măsura experienței și pozitivismului dumneavoastră!

Hângan Daniela

CHIPUL BORSECULUI



foto: archi.culturarium.ro

După conferința pe tema patrimoniului construit din Borsec, întorcându-mă cu gândul la ceea ce s-a povestit, las în rândurile de mai jos câteva concluzii personale. În speranța că nu se va arunca cu pietre în mine.

Reprezentanta grupării civile care și-a propus conservarea ansamblului din Băile Herculane a menționat faptul că, după ce șarpanta catedralei Notre Dame din Paris fusese mistuită de flăcări, personali-

tăți publice din România au făcut donații considerabile pentru renovare. Putem și este bine să considerăm că monumentele europene sunt și ale noastre, dar să nu uităm de clădirile pe care ar trebui să le simțim chiar mai apropiate sufletului nostru, pentru că ele se află la noi acasă!

În continuarea ideilor lui Ványolós Endre: putem construi, putem dezvolta, dar, înainte de toate, să punem accent pe conservarea și valorificarea clădirilor exis-

tente, pe păstrarea aspectului ce ne caracterizează orașul, ca acesta să reflecte amprentele istoriei și culturii din vremuri trecute!

Din cele spuse de grupul de acțiune din Govora aș sublinia importanța unei bune colaborări între sfera civilă, profesioniști, conducerea orașului și locuitori, în scopul păstrării frumosului din localitate și dezvoltării unui mediu în care se trăiește bine! Köllő Miklós ne îndrumă să fim iscusiti când vine vorba de construcții. Să proiectăm clădiri care se integrează armonios atât în peisajul construit, cât și în cel natural, să creăm omogenitate vizuală și continuitate ideatică între vechi și nou, istoric și modern!

Din exemplul moștenitorilor Castelului Urmánczy: să avem curaj, să ne propunem scopuri mărețe. Uneori merită parcurgerea bolgiilor infernului birocratic pentru a ne asigura niște soluții pe termen lung. Pașii mici contează, dacă există perseverență și viziune!



Fazakas Emese

27 SEPTEMBRIE - ZIUA MONDIALĂ A TURISMULUI (ONU)

Ziua mondială a turismului este marcată, în fiecare an, la 27 septembrie, de către 159 de țări, șase membri asociați, doi observatori și peste 500 de membri afiliați, componente ale Organizației Mondiale a Turismului (UNWTO) - agenție specializată a Organizației Națiunilor Unite (ONU), potrivit site-ului www.unwto.org.

UNWTO a stabilit ca tema Zilei mondiale a turismului 2023 să fie "Turismul și investițiile verzi". Tema de interes evidențiază necesitatea mai multor investiții, care să fie cât mai bine direcționate către Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, foaia de parcurs a ONU pentru o lume mai bună până în 2030. Oficialii ONU și ai Organizației Mondiale a Turismului susțin că a venit timpul pentru soluții inovatoare în turism, nu doar pentru investiții tradiționale, care promovează și susțin creșterea economică și

productivitatea.

Perturbarea generală în sectorul turismului provocată de pandemia COVID-19 oferă o oportunitate pentru a redefini și recalibra direcția investițiilor în turism pentru un viitor mai durabil pentru oameni, planetă și prosperitate.

Ziua mondială a turismului din acest an este marcată, oficial, la Riad, capitala Regatului Arabiei Saudite, timp de două zile, în 27 și 28 septembrie 2023. UNWTO a identificat investițiile ca fiind una dintre prioritățile cheie pentru redresarea turismului și creșterea și dezvoltarea viitoare a acestui important domeniu economic și social, notează www.unwto.org. Ziua Mondială a Turismului 2023 reprezintă un apel la acțiune adresat comunității internaționale, guvernelor, instituțiilor financiare mondiale, partenerilor de dezvoltare și investitorilor din sectorul privat să se unească

în jurul unei noi strategii de investiții în turism. UNWTO, în calitate de agenție specializată a ONU pentru un turism responsabil și sustenabil, îndrumă sectorul global către redresare și creștere favorabile incluziunii.

Celebrarea la 27 septembrie a unei Zile mondiale a turismului a fost stabilită în cadrul sesiunii Adunării Generale a Organizației Mondiale a Turismului din septembrie 1979, de la Torremolinos (Spania), zi în care se aniversează și adoptarea statutului UNWTO (1970).

Ziua mondială a turismului a fost sâr-bătorită prima oară în întreaga lume în anul 1980. UNWTO a dorit ca prin organizarea diferitelor evenimente cu acest prilej să atragă atenția opiniei publice asupra importanței de ordin social, cultural, politic și economic a turismului.

(continuare pe pagina 7.)

ISTORIA BORSECULUI

PRIN PRISMA ZIARULUI INFORMAȚIA HARGHITEI DIN ANUL 1980

Primarul orașului era Vasile **Moșneag**, viceprimar **Kurkó Árpád**, (viceprimari onorifici: **Sárpátki** Irma și **Farkas** Aladár). Șeful atelierului I.P.I.C.C.F a fost Schiller Iosif, apoi maestrul **Fokt** Gheorghe.

Investițiile în curs de derulare: aducțiunea de apă potabilă pentru oraș din Bistricioara, constuirea a 40 de apartamente pe strada Topliței și construirea grădinței cu 120 de locuri. A început introducerea apei potabile în gospodăriile cetățenilor pe strada Gh. Doja (73 de gospodării). Întreprinderea L. 7 din 1971 a înființat o secție de lăzi (pentru fabrica Apemin). La fabrica de îmbuteliere au trecut și la îmbutelierea răcoritoarelor Menta, Maltita și Aurora-Borsec. Zilnic se îmbuteliază 50 de mii sticle de răcoritoare. Pe str. Carpați au început construirea unui bloc cu 56 de apartamente, la parter spații pentru unități comerciale și de prestări de servicii.

Evenimente culturale mai importante: Festivalul de muzică ușoară "Cântă Izvoarele" ediția a 5-a. **Falati** János din Borsec cu chitara a prelucrat Ciocârlia și Călușelul. Cenaclu literar la Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei, unde s-au evidențiat elevele Mariana **Bilț**, clasa a 5-a, Mariana **Țifrea**, Ecaterina **Mátyus**. Ibolya **Bilț** (cl. a 3-a) a publicat o poezie de 2 strofe, intitulată "Țării mele". Fotografii apărute în ziar erau realizate de Al. **Szakács**. Profesoara Mariana **Dumitrescu** a pregătit un program de brigadă artistică de agitație. Corespondentul ziarului era plutonierul major Gheorghe **Nodiș**, pionierul **Búzás** Jenő.

Activitățile sportive: organizarea Cu-

pei Stațiunii la fotbal cu participarea echipelor Poiana Câmpina, Marina Mangalia, Tractorul Brașov, Soda Ocna Mureșului, Ursu Sovata, Mureșul Toplița, Caraiman Bușteni și Făgetul Borsec. Participarea prin Lőrinc Pál la Serbările Zăpezii din Izvorul Mureșului, organizarea pe plan local al acestui eveniment (Comitetul U.T.C. și Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei din localitate). Concursuri de schi: Cupa U.T.C. și Cupa Unirii la Tulgheș. Concursul de schi din 10. decembrie a fost câștigat de **Ambrus** Levente (categoria 10-12 ani), de **Szőcs** Gábor și **Virginás** Rozália (categoria de 12-14 ani), **Ötvös** Francisc (14-19 ani; **Molnár** Imre și **Szőcs** Elisabeta (19-30 ani) și de **Vild** Gábor la categoria peste 30 ani. Am organizat Festivalul jocurilor de copii, câteva drumeții. A avut loc și un concurs auto: raliu de viteză pe Creanga, ediția a 2-a. Șahiștii Gheorghe **Horvath** și **Siklódi** Ladislau au participat la concursul de dezlegări de diagrame. La concursul de șah s-au evidențiat Gh. **Frînculescu** și **Ciortea** Titusz. Am participat la "Raliul montan al schiorilor Harghitean" de la Băile Tușnad. La proba de viteză echipajul Apeminului s-a clasat pe locul 3, la proba "cunoașterea regnului vegetal" locul 2, iar echipajul Învățămint din Borsec la proba test a terminat pe locul 3. Cupa U.G.S.R. proba de slalom special din Lacu-Roșu a fost câștigat de Lőrinc Paul. Cupa Unirii la schi alpin s-a organizat pe Făget. Au participat sportivii din Tulgheș, Corbu, Capu Corbu și Borsec (19.01.). Câștigătorii au fost **Ambrus** Levente, **Siller** Mihály, **Vild** Mihail și

Kolbert Éva. Pe Făgetul s-a organizat concursul de săniuș. Faza județeană a concursului schi alpin a fost câștigată de **Virginás** Andrei, iar la categoria de peste 19 ani, de **Kalányos** Géza.

Spicuri din ziar: în 11 ianuarie au prins cu capcană 4 lupi. În această zi s-a organizat revelionul lucrătorilor în turism. Se lucrează la montarea celui de al 3-lea schilift (la școala generală, 18.01.). În 3 martie s-a organizat o drumeție montană pe schiuri cu 50 de elevi. În 5 mai am participat la Toplița la întâlnirea cu Ana **Mureșan**, candidat în circumscripția nr. 5. pentru Mare Adunare Națională. La Pensiunea 2-3 o asistentă medicală dieteticiană a îndrumat meniurile dietetice (25.03.). La cariera de travertin lucrează 50 de muncitori (26.03.). În vacanța de primăvară au sosit 600 de elevi la Borsec. Ziarul din 30 aprilie anunță redeschiderea campingului. Festival de muzică ușoară (7.05.). Cooperativa Munca Colectivă a organizat o paradă a modei din produsele lor de confecții și încălțăminte (20.05). La fabrica de calciu carbonat s-a montat un nou uscător rotativ, care reduce praful (27.06.). În comerț se găsește setul de diapozitive cu imagini din Borsec, Lacul-Roșu și Tușnad (19.07.). Biroul de turism lucrează cu autobuze închiriate de la Autobaza Toplița, 3-4 autobuze pe zi (18.08.). La Ocolul Silvic lucrează 22 de pădurari. Din 1966 nu au avut nici-un incendiu de pădure (16.09.). În acest sezon au venit opt mii de turiști fără bilet de trimitere (16.09.).

Farkas Aladár

(continuare de pe pagina 6.)

Reprezentanții UNWTO stabilesc o temă anuală de dezbateri și o țară gazdă în fiecare an, punând astfel în prim-plan probleme de actualitate. Numărul turiștilor internaționali s-a dublat în 2022 și în întreg anul 2023 ar urma să se apropie de nivelul la care era înaintea pandemiei de COVID-19, grație ridicării restricțiilor sanitare, în special în China, a anunțat la 17 ianuarie 2023, Organizația Mondială a Turismului, citată de AFP. Astfel, "peste 900 de milioane de turiști au călătorit internațional în 2022, dublu față de numărul înregistrat în 2021, dar în continuare la 63% din nivelul înregistrat în 2019", a precizat UNWTO. Chiar

dacă fiecare regiune a globului a înregistrat o creștere a numărului de turiști internaționali, cel mai mare avans a fost înregistrat în Orientul Mijlociu, unde sosirile de turiști străini au ajuns la 83% din nivelul pre-pandemie, în timp ce în Europa au ajuns la 80% din nivelul pre-pandemie, regiunea înregistrând un număr total de 585 de milioane de vizitatori. În schimb, în regiunea Asia-Pacific, sosirile de turiști internaționali au ajuns la doar 23% din nivelul pre-pandemie, din cauza menținerii celor mai dure restricții sanitare, în special în China.

De Ziua mondială a turismului, secretarul general al UNWTO, Zurab Pololikashvili, a declarat: "Turismul trebuie

să se adapteze. Pentru aceasta, trebuie să regândim modul în care este finanțat sectorul nostru. Trebuie să facilităm tuturor investitorilor sprijinirea proiectelor turistice cu potențialul de a face diferență. Privind înainte, avem nevoie de investiții care să permită turismului să construiască un viitor mai bun și mai echitabil pentru toți".

La rândul său, secretarul general al ONU, António Guterres, a afirmat că "în această Zi Mondială a Turismului, recunoaștem nevoia vitală de investiții verzi pentru a construi un sector turistic care să ofere rezultate pentru oameni și planetă".

(continuare pe pagina 8.)

UNWTO este agenția Națiunilor Unite

În 2023 sărbătorim anul turismului de sănătate în județul Harghita. Suntem bucu- roși și mândri că #FontanaBorsec este o destinație care promovează un stil de viață sănătos și vă ajută să scăpați de povara cotidianului. Cu ocazia Zilei Mondiale a Turismului, care se sărbătorește în fiecare an în data de 27 septembrie, vă invităm să descoperiți acele mici și mari comori ale acestei țări frumoase, care vă vindecă tru- pul și sufletul.

Cotrigăsanu Cristina-Elena

03.05.1933-11.09.2023

Albul la mutare. Mat în 3 mutări!